

Inga Ravná Eira

EZ NEM AZ A FÖLD

Nap apa gyermekei
hallotok engem, Uksáhkát
az égiek és földiek hírnökét
ez nem az a Föld
melyet a fenséges család
az istenek és mi
nektek adományoztunk

*

Föld anya gyermekei
hallotok engem, Uksáhkát
milyen hírt vihetek felőletek
a fenséges családnak
isteneknek és szellemeknek
milyen üzenetet
mit mondjak, mit

*

INGA RAVNÁ EIRA (sz. 1948 Kárásjohka, Szápmi norvégiai részén) északi számi nyelvű költő, fordító, jójkaénekes. Önálló verskötettel 1997-ben jelentkezett, számos antológia társszerzője. Jelenleg a Számi Írók Szövetségének elnöke. A Davvi Girji kiadónál 2018-ban megjelent, Mathis Nango által illusztrált kötetét 2019-ben az Északi Tanács Irodalmi díjára terjesztették elő. A 2019-es Frankfurti Könyvvásáron Norvégia Irodalmi Fővédnöke, Mette Marit hercegnő idézte Eira könyvének fő üzenetét: a bolygónkra való fokozott figyelmet. Az egyes szám első személyben írt, Uksáhka személye által – aki a Mattaráhka, Juoksáhka, Saráhka számi női istenségek között a küszöbök, küszöbállapotok védője – közvetített üzenet az évtizedeken keresztül a természet változását kint a természetben megfigyeltek alapján írja be. Ezt az érzékenységet kevés költő tudja így felmutatni, hisz a kortárs költők többsége is már csak a technizált és virtuális valóságok kihívásainak látnokai.

hogyan történhetett
sűrű és fojtó lég
nyomasztja a tüdőt
ziháltan kapkodunk bár
mély lélegzetre vágyunk
hová lett a friss levegő

*

Föld anya gyermekei
hallotok engem, Uksáhhkát
az istenek várhatják
hogy ti kitisztítjátok a levegőt
megvéditek gyermekeitek, magatok
a szennyeződéssel szemben
ha már tiszta levegőtök sincs

*

hogyan történhetett
az égen sáros köd
északi fényziporka oda
és a csillagokkal
lüktető holdfény
a felhőtlen téli napok
meddig pirul még esti horizontunk

*

hogyan történhetett
ragadás a lég
belélegezhetetlen
nedve ruhákon át
velőig hatol
megáradt medrek
felhőszakadás
mikor lesz vége ennek

*

hogyan történhetett
oly nyirkos az idő
jégeső fojtogat
nyomorult halálnak halálába
havas eső táncát ördög járja
mily bőszenek
az időjárás anyókái

*

hogyan történhetett
ádázabb hóviszonyok
enyhe időjárás folyton közbeszól
a havazás ritmusa megtörött
lépés mélyre süpped
hová lett a selymes finom havazás

*

Nap és Föld gyermekei
hallotok engem, Uksáhkát
égiek, földiek hírnökét
ez nem az a Föld
melyet a fenséges család
az istenek és mi
nektek adományoztunk

DOMOKOS JOHANNA fordítása